

تنیدگی والدین کودکان با اختلال طیف اوتیسم

تنیدگی به عنوان تنش جسمی، شناختی و هیجانی تعریف می شود و تنیدگی والدین نوعی تنیدگی است که توسط والدین تجربه می شود و ناشی از مقتضیات فرزندپروری است. پژوهش ها نشان می دهند که والدگری برای هر دو والد تنیدگی زاست اما مادران بیش از پدران تنیدگی والدینی را تجربه می کنند. مراقبت از کودکان حتی در بهترین شرایط فعالیتی چالش برانگیز است و گاهی در کنار مراقبت از کودکان شرایطی به والدین تحمیل می شود که بر چالشهای آنها میافزاید. در همین راستا ناتوانی فرزند خانواده از جمله شرایطی است که مشکلات والدین و به تبع آن تنیدگی فرزندپروری آنها را افزایش می دهد.

اگرچه بسیاری از اختلال های تحولی، والدین را دچار غم و اندوه مستمر می سازد اما اختلال های طیف اوتیسم به دلایل زیر ویژه است نخست، برخلاف بسیاری از ناتوانی های تحولی دیگر، اختلال های طیف اوتیسم نشانه ظاهری مشخصی ندارد دوم، از انجایی که این اختلال با مشکلات تعامل اجتماعی از قبیل مشکل در شکل گیری دلبستگی و مشکل در ابراز احساسات مشخص می شود، والدین کودکان اختلال های طیف اوتیسم اغلب واکنش از سوی کودک برای تقویت حس والدگری دریافت نمی کند در نتیجه، اختلال های طیف اوتیسم از پیچیده ترین اختلال های تحولی است که کنارآمدن با آن برای خانواده ها بسیار دشوار است.

از جمله ویژگی های کودکان با اختلال طیف اوتیسم که به تنیدگی فرزندپروری والدین آنها تاثیر می گذارد می توان به گستردگی طیف توانایی های ذهنی این کودکان، مهارت های گوشه گیری و رفتارهای مشکل آفرین فراگیر از قبیل رفتارهای خودتحریکی اشاره کرد. همچنین از دیگر عوامل مهم مرتبط با تنیدگی والدین در خانواده های کودکان با اختلال های طیف اوتیسم اغلب اثرات روانشناختی منفی از قبیل احتمال افسردگی بالا، انزوای اجتماعی و اختلاف های زناشویی را تجربه می کنند. بسیاری از والدین کودکان با اختلال های طیف اوتیسم دوره های ناباروری، غمگینی و افسردگی عمیق، خودسرزندی و احساس گناه را تجربه می کنند در حالی که برخی دیگر درماندگی، احساس بی کفایتی، خشم، شوک و گناه را تجربه می نمایند.

از عوامل فشارزای ویژه ای که به تنیدگی و آشفتگی والدین منجر می شود می توان به نگرانی مستمر در مورد شرایط کودک شان، پذیرش ضعیف رفتارهای کودکان با اختلال های طیف اوتیسم از سوی جامعه و سایر اعضای خانواده و حمایت اجتماعی ضعیف از سوی سایر والدین اشاره کرد. پژوهش ها نشان می دهند که مادران تنیدگی، تعارض و حتی هیجان های متضاد بیشتری را تجربه می کنند و بیشتر تحت تاثیر قرار می گیرند. به طور کلی در زمان تشخیص ناتوانی کودک افسردگی والدین افزایش می یابد اما ممکن است به تدریج و در طول زمان به طور قابل ملاحظه ای کاهش یابد غم و اندوه مزمن و احساس شکست از جمله حالت های هیجانی هستند که اغلب والدین کودکان با اختلال های طیف اوتیسم آن را گزارش می کنند. به دلیل ارتباط همراه با تاخیر کودکان با اختلال های طیف اوتیسم، والدین آنها ممکن است در طول فرایند تحول و ورود آنها به نظام مدرسه تغییرات مثبت و منفی بسیاری را تجربه کنند به همین دلیل حمایت اجتماعی خانواده از سوی خویشاوندان، همسایگان و دوستان بسیار مهم و ضروری است. در واقع خانواده های کودکان با اختلال های طیف اوتیسم برای کنارآمدن با تنیدگی و فشارهای ناشی از داشتن کودک با ناتوانی های تحولی نیاز به حمایت اجتماعی دارند.

واژه های کلیدی: تنیدگی، اوتیسم، فرزندپروری